

Στο Αγιολόγιο της Εκκλησίας ο Όσιος Χριστοφόρος, ο Παπουλάκος.

Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας.

Ό Όσιος Χριστοφόρος, ό πλανώμενος κήρυκας τής εύσεβείας, ύπήρξε ένας σύγχρονος ιεραπόστολος ένας κήρυκας τοϋ Εύαγγελίου τής αγάπης με άδούλωτο φρόνημα, που άγωνίσθηκε μέχρι θανάτου ύπέρ τής άληθείας, ύπέρ τής Όρθοδοξίας, ύπέρ τών πατρικών παραδόσεων. Ήταν ένας πνευματικός έπαναστάτης, που συμμετείχε στη μεγάλη προετοιμασία τοϋ γένους για τήν άποτίναξη τής μακρόχρονης Όθωμανικής τυραννίας και στη συνέχεια άντέδρασε έντονα τόσο στις έπιδράσεις τής βαυαροκρατίας στο έλληνορθόδοξο πνεϋμα και στον πατροπαράδοτο τρόπο ζωής, όσο και ένάντια στον άγνωστικισμό και στην έκκοσμίκευση, μάστιγες οίόποϊες μέχρι και σήμερα άπειλοϋν να άλλοιώσουν τó πνεϋμα τής Όρθοδόξου Παραδόσεώς μας.

Ό ένάρετος, λαοσέβαστος ιεροκήρυκας, άσκητικώτατος, άγαθός, προφητόφθεγγτος, θαυματουργός έρημίτης Χριστοφόρος, ό γνωστός σε

ὄλους Παπουλάκος, ὅπως καὶ ἄλλα θεοφώτιστα πνεύματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, ὁ Κοσμᾶς Φλαμιᾶτος καὶ ὁ Μεγαλοσπηλαιώτης Ἰγνάτιος Λαμπρόπουλος, μὲ τοὺς ὁποίους ἴδρυσεν στὴν Πάτρα τὴ Φιλορθόδοξη Ἑταιρεία, ἀλλὰ καὶ οἱ στερεοὶ στὴν παράδοση Κολλυβάδες Πατέρες, διέγνωσαν τὸν ἄμεσο κίνδυνο ποὺ διέτρεχε τὸ Ὁρθόδοξο Γένος τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοὺς κρατοῦντες νεωτεριστὲς καὶ τὸν ὕπουλο ἐχθρὸ τῆς ἀγνωσίας τῆς εὐαγγελικῆς ἀλήθειας. Διέγνωσε τὴν καλπάζουσα ἀσθένεια καὶ πρότεινε πνευματικὰ φάρμακα κατάλληλα γιὰ τὴν ἀνάνηψη καὶ θεραπεία τοῦ χειμαζόμενου Ὁρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ τῆς Πελοποννήσου, τῆς Ἀττικῆς καὶ τῶν νησιῶν στὰ ὁποῖα εἴτε δίδαξε τὸ λόγο τῆς σωτηρίας εἴτε παρέμεινε ἐξόριστος, μετὰ τὴ δίωξή του γιὰ τὸ αὐστηρὸ ἐλεγκτικὸ του κήρυγμα ποὺ στιγμάτιζε τοὺς «δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν» [\[1\]](#), τοὺς ἐνδόξους τῆς γῆς.

Σήμερα, στὴ σύγχυση ποὺ ἔχει ἐπιφέρει ἡ παγκοσμιοποίηση, τὸ ὑποκατάστατο τῆς τότε Βαυαροκρατίας, ἡ χαλάρωση τῶν ἠθῶν καὶ τὸ κοσμικὸ φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἀνάδειξη τῆς προσωπικότητος τοῦ Ὁσίου Χριστοφόρου κρίνεται, καθὼς ἤδη ἀναφέραμε, ἐπιβεβλημένη καὶ πράξη ἀναγκαία, γιὰ τὴ συγκράτηση τοῦ συγχυσμένου Ὁρθοδόξου ποιμνίου. Ἡ προσφορὰ τοῦ Παπουλάκου στὴν Ὁρθόδοξη κοινωνία εἶναι διαχρονικὴ καὶ πάντα ἐπίκαιρη· πάντα ἀξιομίμητη.

Ὁ Ὅσιος Χριστοφόρος, ὁ ἐπονομαζόμενος Παναγιωτόπουλος, ὁ γνωστός σὲ ὄλους μας Παπουλάκος, γεννήθηκε τὸ ἔτος 1770 στὸ χωριὸ τῶν Ἀρμπούνων, μέσα στοὺς ὄρεινους ὄγκους καὶ τοὺς ὀλόδροσους δρυμοὺς τῆς ἐπαρχίας τῶν Καλαβρύτων. Ἦταν ἄνδρας φιλήσυχος, δίκαιος, ἀνιδιοτελής, ἀκτήμων, ἀπλούστατος στοὺς τρόπους καὶ πολὺ ἐλεήμων. Ἀσκοῦσε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κρεοπώλου μέχρι τὰ ἐβδομήντα χρόνια του. Τότε τὸν ἐπισκίασε ὀλοκληρωτικὰ ἡ χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματος καὶ τοῦ ἐπέφερε τὴν καλὴ ἀλλοίωση. Τότε ἀξιώθηκε νὰ ζήσει τὴν προσωπικὴ του Πεντηκοστὴ καὶ ἀπὸ ἀγράμματος νὰ γίνῃ «σκεῦος ἐκλογῆς» [\[2\]](#), καὶ ὁμότροπος τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Ὑπακούοντας σὲ κάποιον θεϊκὸ κέλευσμα ἀφίερωσε τὸν ἑαυτὸ του ὀλοσχερῶς στὸν Κύριο καί, ἀφοῦ ἐντάχθηκε στὶς τάξεις τῶν μοναχῶν τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, μὲ προσωπικὸ μόχθο καὶ ἔξοδα ἔκτισε τὴ Σκήτη τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, λίγο πάνω ἀπὸ τὸ χωριὸ του, τὰ Ἄρμπουνα. Διαπνεόμενος ἀπὸ γνήσιο Ὁρθόδοξο φρόνημα καὶ σταθερότητα στὴν ἀκαινοτόμητη πίστη μας ἄρχισε νὰ κηρύττει τὴν εὐσέβεια καὶ

νά περιοδεύει τις πόλεις καὶ τὰ χωριά τῆς Πελοποννήσου διδάσκοντας καὶ νοουθετώντας τὸ λαὸν ποὺ βρισκόταν στὴ σκιά τοῦ ἀγνωστικισμοῦ. Ὡς περιπλανώμενος ἱεροκήρυκας ὁ Παπουλάκος δὲν εἶχε «ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνη» [3], ὅπως ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς καὶ δίδασκε καὶ ἐνέπνεε τὰ πλήθη μὲ ἀπλὰ λόγια, ποῦ, ὅμως, ἀποδείκνυαν τὸ βάθος τοῦ πνευματικοῦ του φρέατος. Οἱ διδαχὲς του ἔρριχναν βάλσαμο στὶς τραυματισμένες ψυχὲς τῶν Χριστιανῶν, ἔγιναν ἐλπίδα στοὺς ἀπελπισμένους καὶ ταλαιπωρημένους Ἕλληνες τῶν νότιων περιοχῶν τῆς πατρίδος μας, ἔγιναν ἐπαναστατικὸ φλάμπουρο κατὰ τῆς ἀδικίας, τῆς κλοπῆς, τῆς παραμονῆς στὴν ἐφάμαρτη ζωὴ, στὸ βοῦρκο τῆς ἀγνωσίας καὶ τῆς ὑπονομεύσεως τῶν ἀρχῶν τῆς παραδόσεώς μας. Μὲ τὰ κηρύγματά του μεταμόρφωσε τὶς ἄμορφες μάζες σὲ εἰκόνες Θεοῦ, μὲ ἐπικράτηση τῆς ἀγάπης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς συγχωρητικότητος, καὶ τῆς ἀνιδιοτελοῦς προσφορᾶς πρὸς κάθε χειμαζόμενο καὶ πάσχοντα. Ὑπῆρξε φιλόανθρωπος καὶ γνήσιος τηρητὴς τῶν εὐαγγελικῶν ἐνταλμάτων. Ἐχοντας μοναδικὴ του περιουσία τὸ ραβδί του καὶ τὸ εὐτελέστατο ράσο του περιόδευε τὴν ὑπαιθρο χώρα, αὐτὴ ποῦ στὸ ἄκουσμα τῆς ἐλεύσεώς του ξεσηκωνόταν ἀπὸ ἐνθουσιασμό καὶ τοῦ ἐτοίμαζε πρωτοφανῆ ὑποδοχὴ. Τὸ πλῆθος τὸν ἀποθέωνε ψάλλοντας τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» καὶ ἀγγόγυστα παρέμενε κοντὰ του ὥρες πολλὲς ἀκούγοντας τὰ λόγια του, ποῦ σὰν λόγια Σειρήνων τὸν μαγνήτιζαν στὶς εὐαγγελικὲς ἀλήθειες. Ἡ Καλαμάτα δονήθηκε ἀπὸ ἐνθουσιασμό. Εἴκοσι χιλιάδες πιστῶν βγήκαν στὸ δρόμο νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν καὶ παρέμειναν μαζί του ἀκούγοντας τὶς ἀπλὲς μὲν ἀλλὰ πρακτικὲς διδαχὲς καὶ νοουθεσίες του ὅλη τὴν ἡμέρα, μὲ μιὰ μικρὴ διακοπὴ, ποῦ ὁ ἴδιος ἐπέβαλε τὶς μεσημβρινὲς ὥρες, γιὰ κάποιο μικρὸ γεῦμα μὲ τὴν ξηρὰ τροφή ποῦ κάθε ἕνας εἶχε στὸ ντουρβά του. Ἡ Μάνη τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν προστάτευσε ἀπὸ τὶς διώξεις τῶν ἰσχυρῶν καὶ τὴν προδοσίαν τῶν νέων Ἰσκαριωτῶν. Τὸ κίνημα τοῦ Παπουλάκου ἔμεινε στὴν ἱστορία σὰν κίνημα καρδιᾶς, σὰν κίνημα λαϊκὸ γιὰ πνευματικὴ ἀνακαίνιση, γιὰ προσδοκία ὄχι γηϊνῶν ἀπολαύσεων, ἀλλὰ αἰωνίων. Καὶ ὅπως ὁ Χριστὸς μας δὲν μπορούσε καὶ αὐτὸς παρὰ νὰ φυλακισθεῖ καὶ νὰ ὑποφέρει βαδίζοντας τὰ βήματά του. Οἱ ὑγρὲς καὶ ἀνήλιες φυλακὲς τοῦ Ρίου κράτησαν ἔνοικό τους γιὰ ἀρκετοὺς μῆνες τὸν Ὅσιο Χριστοφόρο μὲ τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀγύρτη καὶ λαοπλάνου. Ἡ μεταφορὰ του ὕστερα στὴν Ἀθήνα γιὰ δίκη ἔγινε προσκύνημα. Κληρὸς καὶ λαὸς ὑποκλίνονταν στὸν νέο ἰσαπόστολο καὶ ἀπ' ὅπου περνοῦσε τὸν ὑποδέχονταν μὲ κλάμματα καὶ δεήσεις. Ἡ λαϊκὴ αὐτὴ ὑποστήριξη τοῦ Παπουλάκου ἐξανάγκασε τὸ κράτος νὰ ἀποφύγει τὴ δίκη. Τὸν ἐξορίσαν στὸ

Μοναστήρι τοῦ Προφήτη Ἡλία στή Σαντορίνη, ὅπου συνδέθηκε μὲ τὸν ἐπίσης ἐξόριστο Κολλυβᾶ Σκιαθίτη Ἅγιο, Διονύσιο τὸν Ἐπιφανιάδη. Καὶ ἐδῶ ὅμως δὲν ἔπαυσε τὴν κηρυκτικὴ του δράση. Συνέχισε νὰ ὀμιλεῖ «περὶ ψυχικῆς ὠφελείας» [4] μὲ ἀποτέλεσμα τὰ μέτρα τοῦ περιορισμοῦ του νὰ γίνουν πιὸ αὐστηρὰ καὶ τέλος νὰ σταλεῖ ἄλλοῦ ἐξορία καὶ μάλιστα στὸ πιο ἀπόμερο Μοναστήρι τῆς Παναχράντου, στὴν Ἄνδρο. Ὁ λαὸς τὸ ἔμαθε καὶ ἡ Ἄνδρος ἔγινε προσκύνημα πανορθόδοξο. Τὸ σιδερόφρακτο κελλί του ἀναδείχθηκε τόπος ἐνισχύσεως καὶ ἀγιασμοῦ τῶν ἀγωνιστῶν προσκυνητῶν, ποὺ ζητοῦσαν γιὰ εὐλογία ἀποτμήματα ἀπὸ τὸ ράσο του. Στὸ κελλί αὐτὸ κοιμήθηκε στὶς 18 Ἰανουαρίου τοῦ 1861, γιὰ νὰ μεταδημοτεύσει στὴν ἄνω πόλη, στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Λίγο πρὶν κοιμηθεῖ ὁ φρουρός του ἔσπευσε νὰ τοῦ ζητήσῃ συγγνώμη ἀπὸ τὸν Ὅσιο καὶ τὴν εὐλογία του γιὰ νὰ ντυθεῖ τὸ μοναχικὸ σχῆμα, ἀφοῦ πίστευε ὅτι κάτω ἀπὸ τὴν κατάλευκη γενειάδα του ξεπηδοῦσε τὸ φῶς τῆς πραγματικῆς πίστεως, τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, ποὺ φώτιζε κάθε ἄνθρωπο τῆς δυσχείμερης γιὰ τὸ ἔθνος μας ἐποχῆς του. Τὸν συνόδευε τὸ στεφάνι τοῦ ὁμολογητοῦ, ποὺ ἐπάξια τοῦ δόθηκε ἀπὸ τὸν ἀγωνοθέτη καὶ στεφοδότη Ἰησοῦ μας, Αὐτὸν ποὺ τὸν ἀξίωσε νὰ θαυματουργεῖ τόσο ὅσο ζοῦσε, ὅσο καὶ μετὰ τὴν ὀσιακὴ του κοίμηση.

Ἀδελφοί μου, σήμερα ἡ κοινωνία περνάει μιὰ οἰκονομικὴ κρίση. Κρίση τὴν ὁποία ἐπιβάλλουν τὰ διεθνῆ κεφάλαια, ἡ παγκοσμιοποίηση, ἡ διεθνῆς ἰσοπέδωση. Ὅλοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν κρίση καὶ προτείνουν μέτρα καταστολῆς της, μέτρα ταχείας ἐπουλώσεως τῶν πληγῶν ποὺ ἐπιφέρει στὰ κοινωνικὰ καὶ ἰδίως στὰ κατώτερα στρώματα. Ἡ κρίση τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν κανένα δὲν μᾶς ἀπασχολεῖ, κανένα μας δὲν ἐγγίζει. Μόνο ὅταν τὸ πρόβλημα κτυπήσῃ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μας μὲ ἐξαρτημένα ἄτομα, μὲ ἀσθένειες ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἀφοῦ, «τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος» [5], τότε μόνον ξυπνᾶμε καὶ τρέχουμε στὴ μεγάλη μητέρα μας, στὴν Ἐκκλησία, γιὰ νὰ γιατρευτοῦμε. Ἄς ἐπαγρυπνοῦμε συνεχῶς, ἄς ἀκοῦμε διαρκῶς τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ μας «γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε» [6], ἄς ξεσηκωθοῦμε ὅπως ὁ Παπουλάκος, ἔστω καὶ θεωρητικὰ μόνονι μας ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους καὶ νὰ εἴμαστε βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ εἴμαστε μόνονι. Ὁ Χριστὸς θὰ πολεμᾷ πλάϊ μας, ὅπως φωνάζει ὁ Δαβίδ: «Ἰσχύς μου ὁ Κύριος» [7] καὶ ὅπως λέει κί ἓνα θρησκευτικὸ ποίημα τῶν κατηχητικῶν μας χρόνων: «Θὰ νικήσουμε ἀσφαλῶς, γιατί στρατηγὸς εἶν' ὁ Χριστός» .

Παραπομπές:

[1] Μαρκ. ι´ 42.

[2] Πράξ. θ´ 15.

[3] Ματθ. η´ 20.

[4] Κωνσταντῖνος Γαρίτσης, Μονή Προφήτου Ἡλίου, Θήρας, σελίδα 32, Ἐκδόσεις Θεσβίτης.

[5] Ρωμ. στ´ 23.

[6] Ματθ. κστ´ 41.

[7] Ψαλμ. 117, 14

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>